

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Elektronisk delgivning

Beslut i ärende rörande ansökan om skydds jakt efter varg

Beslut

Länsstyrelsen i Jönköpings län beslutar att avslå din ansökan om skydds jakt efter tre vargar inom del av Habo kommun.

Beskrivning av ärendet

Du har den 16 december lämnat in en ansökan om skydds jakt efter tre vargar i området söder om Hornamossen vindkraftspark i Habo kommun. Syftet med jakten är att förhindra allvarlig skada på tamdjur. Bakgrunden till ansökan är att en jakthund dödats av varg den 15 december på fastigheten Säcken 1:2/1:3. Du anför även i ansökan att förekomsten av varg kan leda till nedläggning av lantbruksföretag samt att varg har setts flertalet gånger i närheten och att de är orädda för mänsklig närvaro.

Motivering till beslutet

Vid prövning av en ansökan om skydds jakt gör Länsstyrelsen en samlad bedömning i varje enskilt fall. Bedömningen beaktar om skadeförebyggande åtgärder vidtagits, vilka möjligheter till förebyggande av skada som finns samt möjlighet till annan lämplig lösning än skydds jakt. För att skydds jakt ska kunna beviljas måste risk för allvarlig skada föreligga och ingen annan lämplig lösning än skydds jakt finnas. Skydds jakten får heller inte äventyra artens bevarandestatus.

Bakgrund

Den 15 december hittades en jakthund död under harjakt. Hunden bar vid tillfället pejlhalsband och när jägaren upptäckte att hundens

position var stilla åkte denne till platsen och hittade hunden död på en åker. Hunden, en hamiltonstövare, bekräftades dödad av varg genom Länsstyrelsen besiktning samma dag.

Platsen ligger ca 4 km nordost om Mullsjö. Vid inventeringen 2023-2024 konstaterades ett revirmarkerande par med valpar födda 2023 denna del av länet. Reviret kallas Baremosse och sträcker sig, enligt underlag från inventeringsperioden 2023/2024, från Hornamossens vindkraftpark och norrut till Tidaholm i Västra Götalands län. Revirets faktiska gränser är svåra att fastställa och inventeringsunderlaget ger inte en exakt bild av revirens geografiska utbredning. Länsstyrelsen har vid den senaste inventeringen inte bekräftat paret eller avkommor söder om vindkraftparken men med tanke på det korta avståndet och utmaningen att få en heltäckande kartbild över revirets utbredning är det möjligt att vargarna kan röra sig även söderut och ner mot det område där hunden dödades. Pågående inventering har ännu inte gett underlag för att bedöma revirets status eller utbredning.

Under hösten 2024 och fram till den 15 december har observationer av varg från området söder om vindkraftparken och mellan Mullsjö och Habo rapporterats till Länsstyrelsen ett tiotal gånger. De flesta är synobservationer och inte möjliga att kvalitetssäkra utan bildmaterial. Länsstyrelsen har inte noterat att några av observationerna inneburit någon särskild olägenhet, till exempel då varg befunnit sig nära människor och inte lämnat platsen självmant eller inte kunnat skrämmas i väg. Antalet och typen av observationer bedöms inte avvika från vad som är normalt då varg finns etablerad i närområdet.

Bedömning av allvarlig skada

Ett beslut om skydds jakt är framåtsyftande och bedömningen av om det finns en sannolikhet för allvarlig skada bör göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Vanligen krävs fler angrepp än ett för att kunna bedöma sannolikheten för att allvarlig skada riskerar att uppstå. Utöver detta ställs andra krav på ett beslut om skydds jakt, exempelvis att andra lämpliga lösningar än jakt har uttömts.

Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skydds jakt efter stora rovdjur (Rapport 7152, 2024) redogör bland annat för bedömning av risk för allvarlig skada. Riktlinjerna anger att risken för allvarlig skada inte kan föreligga efter endast ett angrepp.

Det aktuella området där angreppet skedde består av ett varierande skogs- och lantbrukslandskap. I denna del av länet finns besättningar med nöt, får, get och häst. Sedan vargreviret Baremossen bildades 2022/2023 har det inte konstaterats några vargangrepp på andra tamdjur än den nu dödade hunden.

Förebyggande åtgärder

Vid angreppet bar hunden inte skyddsväst lämpad för att minska risken för allvarliga skador av varg. En sådan skyddsväst ska täcka nacke och rygg och vara utrustad med vargstål (piggar längsmed ryggdelen på västen).

Vid angreppet bar hunden ett pejlhalsband. Sändaren i sig påverkar inte risken för angrepp, men användandet ökar chansen att få med sig hunden hem efter avslutad jakt, eller få tag i hunden om det observerats varg i jaktområdet. Därmed slipper hunden att exponeras för risken att bli angripen av varg längre tid än under själva jakten.

Andra lämpliga lösningar

I Naturvårdsverkets riktlinjer framhävs bland annat att bevilja skyddsjakt efter endast ett angrepp på hund, där inga förebyggande åtgärder har gjorts, inte uppfyller kraven i 23 a § jaktförordningen. I riktlinjerna framhävs särskilt skyddsväst som förebyggande åtgärd.

Viltskadecenter ger råd om lämpliga förebyggande åtgärder vid jakt med lös hund. Andra lämpliga lösningar än skyddsjakt i detta fall handlar främst att skydda hunden vid ett eventuellt angrepp med hjälp av en skyddsväst. Länsstyrelsen ger sedan 2020 bidrag till inköp av godkända västar med tillhörande vargstål.

Viltskadecenter anger vidare att hund inte bör släppas i områden med för tillfället ökad vargaktivitet. Det kan till exempel handla om ett ökat antal observationer eller fynd av kadaver från bytesdjur under de senaste veckorna. Att dela observationer mellan aktiva jägare i området kan ge viktig kunskap om när det är mindre lämpligt att släppa jakthund.

Jakt tillsammans med andra jägare kan öka chansen att upptäcka om varg befinner sig i området, vilket ger möjlighet till att avbryta jakten och därmed undvika att varg och hund möts.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl till skyddsjakt. Risk för allvarlig skada kan inte styrkas efter ett angrepp. Annan lämplig lösning än skyddsjakt finns i form av förebyggande åtgärder, främst skyddsväst med tillhörande vargstål.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Naturvårdsverket har, med stöd av 24 a § jaktförordningen beslutat om överlämnandet av rätten att besluta om skyddsjakt efter varg till vissa länsstyrelser (Naturvårdsverkets beslut NV-00303-20).

Som framgår av 23 a § jaktförordningen ska följande förutsättningar vara uppfyllda för att skyddsjakt ska kunna medges:

Om det inte finns någon annan lämplig lösning, och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde, får beslut om jakt som avses i 23 b, 24, 25 och 29 §§ meddelas

1. av hänsyn till allmän hälsa och säkerhet eller av andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse, inbegripet orsaker av social eller ekonomisk karaktär och betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön,
2. av hänsyn till flygsäkerheten,
3. för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom, eller
4. för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana djur eller växter.

Förutsättningar för skyddsjakt

Bestämmelserna gällande skyddsjakt i den svenska lagstiftningen har sin grund i Rådets direktiv 92/43//EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet). Beslutande myndigheter ska, i fråga om arter som är skyddade enligt direktivet, tolka den svenska lagstiftningen i linje med detta direktiv. Vargen har ett strikt skydd enligt EU:s livsmiljödirektiv.

EU-kommissionen har i sin vägledning anfört att strängheten hos något av villkoren ökar med graden av ett undantags påverkan på en art/population (se Vägledning om strikt skydd för djurarter av

intresse för gemenskapen i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer, slutlig version februari 2007). Det innebär således att ju större negativ påverkan ett beslut om skydds jakt har på populationen av den aktuella arten desto högre krav bör ställas på de förutsättningar som ska vara uppfyllda enligt 23 a §. Samtidigt bör en mindre strikt bedömning kunna göras i de fall jakten har liten eller ingen effekt på populationen.

För att skydds jakt ska kunna medges krävs att förutsättningarna i 23 a § jaktförordningen (1987:905) är uppfyllda. Skydds jakt får enligt bestämmelsen meddelas bland annat för att förhindra allvarlig skada, särskilt på gröda, boskap, skog, fiske, vatten eller annan egendom. För skydds jakt krävs även att det inte finns någon annan lämplig lösning och att det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Information

Enligt 28 § jaktförordningen (1987:905) får, om något av rovdjuren björn, varg, järv eller lo angriper tamdjur eller om det finns skälig anledning att befara ett sådant angrepp, åtgärder vidtas för att skrämja bort rovdjuret.

Rovdjur som avses i första stycket får dödas av ett tamdjurs ägare eller vårdare för att skydda tamdjuret när

1. rovdjuret angriper och skadar tamdjuret eller om det är uppenbart att ett sådant angrepp är omedelbart förestående,
2. om det finns skälig anledning att befara ett angrepp på tamdjuret och dödandet sker i omedelbar anslutning till att rovdjuret har angripit och skadat eller dödat tamdjur, eller
3. om rovdjuret befinner sig inom inhägnat område avsett för skötsel av tamdjur och det finns skälig anledning att befara ett angrepp där.

Rovdjuret får bara dödas när det inte går att skrämja bort rovdjuret eller på något. Enligt 28 § jaktförordningen får rovdjur dödas av tamdjursägare eller vårdare om det finns skälig anledning att befara ett angrepp och det inte går att skrämja bort rovdjuret eller på något annat lämpligt sätt avbryta eller avvärja angreppet.

Den som har dödat ett rovdjur med stöd av denna paragraf är skyldig att anmäla händelsen till Länsstyrelsen. Vardagar 08.00 –

16.00 anmäls händelsen till Länsstyrelsens växel. Under helger, ledighet och vardagar 16.00–08.00 sker anmälan till SOS Alarm på telefonnummer 08-4542027. Länsstyrelsen gör därefter en besiktning på plats.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Henrick Blank med vilthandläggare Linda Andersson som föredragande.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten i Luleå

Kopia till

Naturvårdsverket
Viltskadecenter
Polismyndigheten
Viltförvaltningsdelegationen i Jönköpings län
Svenska rovdjursföreningen
Jägareförbundet Jönköpings län
Naturskyddsföreningen Jönköpings län
Jägarnas Riksförbund Jönköpings län
LRF Jönköpings län
Nyhetsbyrån Sirén
Statens veterinärmedicinska anstalt
Naturhistoriska riksmuseet
Habo kommun
Länsstyrelser inom det södra rovdjursförvaltningsområdet
Mats Åbom, Länsjurist
F-RB-Info Jonkoping
Britt-Marie Benzler
Johan Löwenadler Davidsson
Gustav Enander

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten i Luleå.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nå dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppges sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 10200-2024.